

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 4.03.2021

Adam Bodnar

VII.511.44.2020.MW

**Trybunał Konstytucyjny
w Warszawie**

sygn. akt K 20/20

Pismo procesowe Rzecznika Praw Obywatelskich

Wniosek o odroczenie rozprawy

W dniu 3 marca 2021 r. do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło pismo przewodniczącego składu orzekającego Trybunału Konstytucyjnego przesyłające pismo przedstawiciela grupy posłów Pana Marka Asta, posła na Sejm RP, z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie o sygn. akt K 20/20. Pismo to zatytułowano jako „Uzupełnienie Wniosku grupy posłów Prawa i Sprawiedliwości z dnia 15 września 2020 r. w przedmiocie zbadania zgodności art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich z przepisami Konstytucji RP”. W piśmie tym poseł na Sejm RP Pan Marek Ast wskazał, że uzupełniając i uszczegóławiając wniosek grupy posłów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt K 20/20 wskazuje, że art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627; dalej jako: ustawa o RPO) jest niezgodny z art. 7 Konstytucji RP (zasada legalizmu).

Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca uwagę, że art. 7 został w piśmie posła na Sejm RP Pana Marka Asta powołany jako nowy wzorzec kontroli konstytucyjności przepisu art. 3 ust. 6 ustawy o RPO. Art. 7 Konstytucji RP nie został wcześniej powołany ani we wniosku grupy posłów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt K 20/20, ani w piśmie procesowym przedstawiciela wnioskodawców z dnia 11 stycznia 2021 r., w którym dokonano rozwinięcia argumentacji dotyczącej wzorca kontroli z art. 2 Konstytucji RP, wskazanego przez grupę posłów na Sejm RP z dnia 15 września 2020 r.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej jako: ustawa o TK) wniosek złożony przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 1-5 Konstytucji RP (a więc m.in. przez grupę 50 posłów – art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji RP), zawiera:

- 1) oznaczenie podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku;
- 2) podanie podstawy prawnej działania podmiotu uprawnionego do złożenia wniosku;
- 3) oznaczenie rodzaju pisma procesowego;
- 4) określenie kwestionowanego aktu normatywnego lub jego części;
- 5) **wskazanie wzorca kontroli;**
- 6) uzasadnienie.

Z podanego wyżej przepisu ustawy o TK wynika więc jednoznacznie, że wzorzec kontroli powinien zostać wskazany przez wnioskodawcę **we wniosku**. Z tego też powodu nie można uznać, że wskazanie nowego wzorca kontroli w piśmie procesowym z dnia 2 marca 2021 r. stanowi jedynie uszczegółowienie czy uzupełnienie wzorców kontroli przedstawionych we wniosku grupy posłów z dnia 15 września 2020 r. Za rozwinięcie (uszczegółowienie, uzupełnienie) wzorca kontroli z art. 2 Konstytucji można uznać złożone w sprawie o sygn. akt K 20/20 pismo procesowe z dnia 11 stycznia 2021 r. W piśmie tym bowiem przedstawiono dodatkową argumentację w odniesieniu do wzorca kontroli wskazanego we wniosku. Tymczasem wzorca art. 7 Konstytucji RP, powołanego w piśmie

procesowym z dnia 2 marca br., nie wskazano we wniosku grupy posłów z dnia 15 września 2020 r.

Z tego powodu pismo procesowe z dnia 2 marca 2021 r. w niniejszej sprawie, jako zawierające nowy wzorzec kontroli, należy potraktować jako w istocie nowy wniosek w sprawie. Ustawa o TK nie przewiduje bowiem możliwości uzupełnienia wniosku poprzez wskazanie niepowołanych uprzednio wzorców kontroli. Z art. 64 ust. 1 ustawy o TK wynika natomiast, że jeżeli w co najmniej dwóch wnioskach (a więc także we wnioskach pochodzących od tego samego podmiotu) jednakowo określono przedmiot kontroli, Prezes Trybunału może zarządzić łączne rozpoznanie tych wniosków. Jednak wniosek połączony do wspólnego rozpoznania poza tym, że jest rozpoznawany łącznie, nie uzasadnia odstąpienia od ogólnych reguł procesowych zawartych w ustawie o TK i dotyczących postępowania z wnioskiem, który wpłynął do Trybunału Konstytucyjnego. Oznacza to, że do takiego wniosku w pełnym zakresie znajdują zastosowanie przepisy art. 63 ust. 1 i 2 ustawy o TK, w konsekwencji prawnym obowiązkiem Trybunału Konstytucyjnego jest umożliwienie zapoznania się z wnioskiem przez uczestników postępowania i umożliwienie zajęcie stanowiska na piśmie. Zasadą obowiązującą w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym jest bowiem to, że postępowanie prowadzi się w formie pisemnej (art. 58 ust. 1 ustawy o TK).

Ponieważ stosownie do art. 63 ust. 1 ustawy o TK Trybunał Konstytucyjny doręczył Rzecznikowi Praw Obywatelskich przedmiotowy wniosek, to zgodnie z zasadą legalizmu (art. 7 Konstytucji RP), na którą powołuje się przedstawiciel wnioskodawców, Trybunał Konstytucyjny powinien działać na podstawie prawa i w granicach prawa. W rezultacie, skoro kolejny wniosek grupy posłów został połączony do wspólnego rozpoznania, to kierując się zasadą pisemności postępowania, zgodnie z art. 63 ust. 2 ustawy o TK, Rzecznik Praw Obywatelskich ma 30 dni na przedstawienie swojego stanowiska w tej sprawie.

Należy przypomnieć, że pismem z dnia 16 lutego 2021 r. Trybunał Konstytucyjny powiadomił Rzecznika o uwzględnieniu wniosku jednego z innych uczestników postępowania w sprawie o sygn. akt K 20/20 i odwołał termin rozprawy przewidziany na dzień 24 lutego 2021 r., wyznaczając nowy termin na dzień 10 marca 2021 r. W tych

okolicznościach przeprowadzenie rozprawy w dniu 10 marca 2021 r., z uwagi na doręczenie Rzecznikowi odrębnego wniosku zawierającego nowy wzorzec kontroli art. 3 ust. 6 ustawy o RPO, stanowić będzie naruszenie art. 63 ustawy o postępowaniu i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Z tego też względu konieczne jest odroczenie rozprawy wyznaczonej na dzień 10 marca 2021 r. tak, aby umożliwić Rzecznikowi Praw Obywatelskich przedstawienie swojego stanowiska w odniesieniu do wzorca kontroli art. 7 Konstytucji RP w terminie wynikającym z ustawy o TK.

Mając powyższe na względzie, **Rzecznik Praw Obywatelskich**, działając na podstawie art. 93 ust. 5 zd. 2 oraz art. 93 ust. 6 ustawy o TK, oraz kierując się tak silnie wyeksponowaną przez przedstawiciela wnioskodawców zasadą legalizmu (art. 7 Konstytucji RP) **zmuszony jest wnieść o odroczenie przez Trybunał Konstytucyjny rozprawy przewidzianej na dzień 10 marca 2021 r. i wyznaczenie jej nowego terminu na dzień przypadający nie wcześniej niż w dniu 3 kwietnia 2021 r., w celu umożliwienia przedstawienia stanowiska w terminie określonym w art. 63 ust. 2 ustawy o TK.**

(-) Adam Bodnar